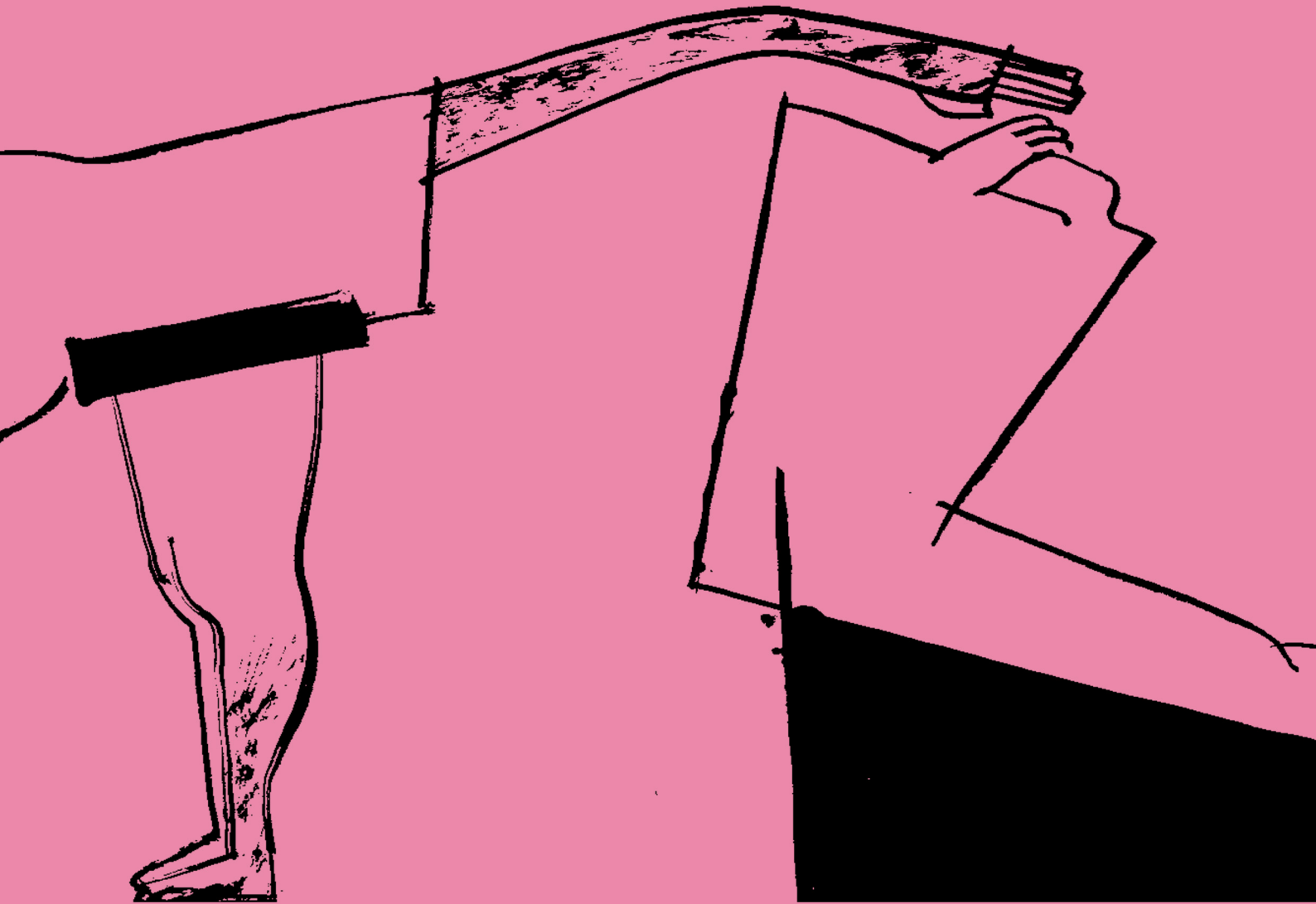

constantina caranfil

zodia gemenelor

Constantina CARANFIL

ZODIA GEMENELOR

roman

Editura Virtual

2011

ISBN(e): 978-606-599-436-2

Avertisment

Acest volum digital este prevăzut cu sisteme de siguranță anti-piratare. Multiplicarea textului, sub orice formă, este sancționată conform legilor penale în vigoare.

Motto:

„Lumea geme de neazuri Tu-ți pui viața pe atlazuri.”

TUDOR ARGHEZI

Cuprins

FÎNTÎNI ÎN ÎNTUNERIC	1
NISIP ÎN PLEOAPE	21
ÎN DULCEA PANTĂ, IUBIREA.....	32
VINA DIN SOMN.....	50
DRESURĂ DE NĂLUCL.....	74
TREISPREZECE.....	96
VORBE RELE	111

FÎNTÎNI ÎN ÎNTUNERIC

Noaptea de dinaintea vernisajului n-a mai fost noapte. Tablouri mai mari sau mai mici, jucându-și fiecare culorile lui, când luminoase, când întunecate, se perindaseră vertiginos pe sub privirile Anghelinei, răvășind priveliști vechi, înviind doruri, uitate cumva.

Într-un asemenea ceas de singurătate nu mai visa decât la inevitabila confruntare, ochi în ochi, cu propria sa viață. Dar pînă unde e posibilă o astfel de întîlnire, eu și cu mine? Izbutește oare cineva să se gîndească doar pe sine, numai pe sine, fără să i se adune în fața minții fel de fel de semeni, prieteni și dușmani, cunoscuți și necunoscuți, vecini și rude, omenirea toată parcă, tîrîndu-și după ea un întreg alai de întîmplări și păreri, într-o larmă de început de lume, gălăgioasă și confuză, reală însă, și ademenitoare ca o-ntîlnire la iarbă verde, duminica...!?

*

Urcînd scara în spirală către sala de la etaj a expoziției, ar fi vrut să se bucure, așa cum s-ar fi cuvenit în ziua aceea; nu reușea, căci o părere de rău stăruia să-și păstreze locul în inimă. Așa ora ea, se simțea în clipa aceea solidară cu picturile cealalte, nealese, date la o parte. Cînd ajunse în sfîrșit la peretele înalt, încadrat de lumini puternice — în mijlocul căruia imprevizibilul ei „ceas furat” se și înhămase la roata vremii, ticăind parcă — autoarea zîmbi strîmb, cu teamă. Gîndul ei nu voia să stea alături de clipa prezentă, de izbînda aceasta tîrzie; căuta zecile de erori pe care le săvîrșise în acești ani, prea grei de promisiuni, săraci totuși în împliniri. Tînăra femeie veghease toată noaptea la căpătîiul desenului său, ultimul și cel mai norocos dintr-o întreagă galerie de priveliști îngrămădite azi într-o cămară cu vechituri condamnate la uitare. Fiecare tablou își avea povestea și adevărul lui, fiecăruia pictorița îi acordase o șansă, dar așa cum semințele, oricît de bune, nu pot răsări decât într-un sol umed și cald, aceste „opere”, întoarse cu fața spre perete, n-aveau să mai înflorească nicicînd în lumina ochilor lumii.

Urcînd așadar scara, la fiecare treaptă i se părea că află și suportă o nouă înfrîngere. Apropiindu-se apoi de propriul ei „portret», prinse puțin curaj presimțind că lucrarea i se alătură, protejînd-o. „Privește-ți tabloul vieții tale, își zise cu o îngăduitoare ironie, privește-l încet, cu răbdare, amintindu-ți frumos, atent, calm tot ce ai îndurat, zi după zi, linie după linie, culoare după culoare, fiecare pensulă trasă parcă din inimă. Uită-te la tine și la munca ta: e o distanță de-acuma, o diferență de spațiu și timp ce nu mai pot fi cuprinse nici cu mintea, nici cu sufletul tău de azi. Acuma știi, ceea ce făuriseși mai frumos și mai curat de-a lungul malurilor pustii, aride, ale zilelor mici, tot coșmarul ce te-a fărîmițat ca pe un lucru fără însemnătate, toate întîmplăriile, și cele bune și cele rele, se condensează parcă aici, în rama acestui tablou; în dreptunghiul acesta, nu prea mare, un metru

lungime, câțiva zeci de centimetri lățime, plus spațiul alb, rama, o margine și o delimitare, o frână necesară la revărsarea nesfârșită a firii...”

...Astfel și atîta se putea vedea, o biată ființă fricoasă pînă și de umbra ei. Era exact cît semnătura mică, sfioasă, mîzgălită pe o frunză din colțul tabloului; ca un fir de praf, efemeridă, așezată din întâmplare peste coperta unei cărți, scama unei păpădii gata să dispară la prima adiere de aer, stîrnită de rostirea unui cuvînt. Nu-și găsea alte dimensiuni, de unde, din ce ar fi putut să-și adune o mai bună impresie despre sine, dacă oglinda dragostei, cea mai generoasă, cea mai fidelă firii omului o arătase astfel, neînsemnată, fără preț...

În fața scării și-a adus aminte de lanternă; cu mîna stingă a scotocit în sacoșă, printre cărți și mere, trebuia să fie acolo, doar nu mai pleca de acasă fără ea. O lua mereu, scara blocului neavînd lumină naturală. „De aceea nu mă cunoști” și-a auzit ea gîndul, nepăsător la micile mizerii din afară. Și în timp ce-și căuta lanterna, continua să recîte mereu aceleași vorbe: de-a-ce-ea-nu-mă-cu-noști... Rostindu-le ritmic, ca pe un cîntec uitat, murmurînd silabe spre aducere aminte, se descătușa parcă de o veche amărăciune. Gîndul aluneca frumos, ca într-un dans tineresc, peste acest vers, precum mîna unei femei tinere peste un lăntișor de aur, mîngîindu-i legăturile fine, lustruite de vreme... „De aceea nu mă cunoști” a repetat apoi, zîbind unui înțeleș doar de ea știut. A oftat, era pe la etajul trei, și lumina mică a lanternei, înălțată deasupra umărului abia dacă mai ajungea să deslușească treapta următoare... „Noi nu ne-am scris niciodată” — îi șoptea gîndul, urmîndu-și calea, și femeia s-a oprit o clipă: nu cred, nu-i chiar adevărat, ce altceva să fie oare atîtea cuvinte închipuite, visate, desenate, pictate... anume ție, anume mie...

— Aprinde lumînarea albă! se auzi o voce autoritară, cineva ieșise probabil dintr-un apartament al unui etaj superior. Flacăra frumoasă a unei luminări mari, ca de nuntă, fusese cu îndeminare fixată la marginea treptelor, scara fiind astfel scoasă din întuneric, aproape pe toată verticala ei. Bărbatul cobora cu pas apăsător, sigur pe sine. Tîrîndu-și umbra enormă, interminabilă, Anghelina profită ca să urce mai repede etajele. „Ar trebui să-i scriu și cu odată și-odată... trece viața și n-am trimis, n-am primit nici măcar o scrisoare de dragoste.” De fapt încercase de multe ori, dar frazele se nășteau anemice, nu se legau, nu-și dădeau mîna, rămîneau stinghere. Cînd recîtea pagina nu mai găsea nici un gînd viu, cuvintele i se păreau străine și goale, la mare distanță de sufletul ei.

Se împiedică de un preș pus la intrarea unui apartament, era din nou în întuneric, nici nu-și dăduse seama cînd fusese retrasă lumînarea. „Bine că n-am căzut, puteam să-mi scrîntesc vreo mînă”, se trezi ea, apăsînd pe butonul lanternei, luminîndu-și cu atenție mare de acum drumul mai departe.

Le etajul nouă, un ciob de cer, ivindu-se printr-o răsufătoare a plafonului, o făcu să rîdă ca și cum ar fi dat norocul peste ea. Căci deținea acest secret. Știa să-și făurească mai din nimic bucurii nesperate, împodobindu-se cu te miri ce, asemenea copiilor vioi și inteligenți ce-și fac de joacă din propria lor imaginație. Pe altă parte însă, tot din vînt, dintr-o prea atentă pîndă a spiritului, i se

dezvălui parcă toată zădărnicia unei iubiri. „Pierdută, âși zicea atunci, simțind în ființa sa cruzimea unei înfrângeri vitale, n-ai păstrat nimic pentru tine, toate zilele și toate nopțile, bune și rele, toate gândurile și toate sentimentele acolo sînt trimise, viața pe de-a-ntregul ți-ai dezvăluit-o, de aceea nu te cunoaște nimeni...!”

„...Mmde... ce să zic, norocu, vorba aceea, cînd s-a împărțit, matale erai plecată la lucru... Știu și eu — dădea din cap baba, nu-i plăcea alăturarea unor cărți în care ea se căznea să ghicească soarta unei fetișcane. De cînd sînt n-am mai pomenit ca *a șaptea carte* să cadă aici, arăta ea cu degetul peste cartonașul soios, unde... greu de priceput, o fi și spre bine, că uite și *bucuria* e tot aici, aș zice că te paște dragoste mare... da!... nu rîde... țș... țș... se întrista iar, e cu supărare... stăi, uite, te apără norocul, se aține aci în preajmă... iată și darul vieții, ehei!... o să fii tare, fata mea, le biruiești pe toate într-un fel... Într-o zi...”

„Într-o zi!” îngîină ea cu ciudă vorbele ghicitoarei de demult; cum de-i venise în gînd tocmai acum, cînd avea nevoie de o minte limpede pentru blestemata de scrisoare abia începută? Și brusc își aminti de vechea ei colegă de bancă, Angela Birou; geamăna ei parcă, și după nume dar și după vreme, cum vom vedea. Împreună cu ea fusese atunci, la ghicitul în cărți, bătrîna sfătoasă și bună de gură fiind chiar bunică-sa. „Hai cu mine la baba, așa-i zicea Angela, să vezi ce frumos «le spune», e deșteaptă și plină de haz, face niște preziceri... ca oracolul de la Delfi, hai, de curiozitate măcar...”. Cît de amuzantă fusese aventura nu-și mai amintea bine, în schimb, era acum, tîrziu, supărată pe vorbele babei:

„Într-o zi...” se strîmbă ea cu năduf.

*

Ridicîndu-și capul de pe pernă să vadă cît e ceasul, a dat cu ochii de pînza întinsă pe șevalet; pînza aceea nesuferită, cenușie și rece, îi aducea aminte de toate rosturile zilei, împrăștiindu-i visul bun. „Ce frumoasă era casa noastră, încerca ea să se agațe de imaginile părăsite în somn, ar trebui să o pictez... dar azi nu mai văd în în loc decît o cocioabă dărăpănată, pustie, înconjurată de bălării și geamuri sparte. Pictez valuri, valurile mării, astea sînt la fel în fiecare vară: cînd mari, mînioase, înspumate, ai zice că au de gînd să rămîină tot așa, semețe și mîndre! N-apuci însă să te pătrunzi de-un strop de admirație că... gata, se răstoarnă, se risipesc, o apă chioară se tîrăște peste nisip, subțindu-se pînă moare... Ca orice vietate...”

Femeia, se trezise de-a binelea, resemnîndu-se să se despartă de vis, de clipa aceea de somn și de moarte, singura ce-i dădea, în chip bizar, o senzație de viu, de real. În vis toate erau adevărate, iar numele celui iubit era nou și totuși de mult cunoscut; și aparținea parcă dintotdeauna acelu loc cu rădăcini și ramuri și flori, cu toate cercurile tulpinii sale, în pămîntul și cerul de pe ulița bisericii.

Iar pe colțul casei, tencuită frumos, în două culori, gălbui și cenușiu deschis, pe romb luminos desenat deasupra unei ferestre era o plăcuță de tablă cu numărul casei; un număr fără soț, în somn se tot chinuse să descifreze semnificația acestui număr fără soț, fiindcă acolo totul îi părea important și vital. Și nici n-ar fi putut fi altfel, dragostea are puteri nemăsurate, ea dă ranguri regești și suflete dumnezeiești oricărui obiect, fie ei număr, piatră, copac, poartă, orice. Trei zile și trei nopți la rind nu și-a luat gândul de la pătrățelul acela de pe colțul casei, voia să reconstituie exact clipa când îl observase, n-o găsea, visul aruncase aiurea imaginea aceasta, n-o legase prin nimic de restul întâmplărilor, era ca o frântură de gând ce licăre așa, stingher. „Dar ce minune, eu acolo, în pragul casei părintești, așa cum era ea, casa, în anii copilăriei mele, albă, cu brîu albastru-cenușiu, mirosind curat a var, a micșunele, zambile, a toate florile care înconjurau prispa. Numai că eu nu eram deloc cea de atunci, nici gând de așa ceva...”

Vine o clipă, vine o zi, când poveștile de dragoste în care ai fost eroină principală sau în care ți se pare doar că ai fost, vine deci o clipă când te uiți la aceste povești, ca la niște vise lungi și încâlcite, doldora de întâmplări înșăilate anapoda, adesea ilogice; dar și ademenitoare încă, printr-un colorit viu și răscolitor. O astfel de clipă sosise acum pentru eroina noastră, iar ea, cuminte de felul ei, o privea cu mirare și curiozitate.

Ce era acest colț de vreme, timp inventat parcă, nu mai știa nici ea. Pictase la el din când în când, pe apucate... Desena și mîzgălea cu privirea încetoșată de necazurile de fiecare zi, știindu-se ca o ființă fără noroc. Că era așa nu încapă îndoială, de vreme ce în lumina unei iubiri imposibile, desenele ei își adînceau liniile precum ridurile de pe obraz.

Sînt, iată, atîția ani de atunci, socotea iar și iar, doi- trei, cinci, șapte ani! se mira. Fiindcă ei i se părea mereu că poartă în sufletu-i însetat de iubire mai bine de o mie de ani, trăiți clipă de clipă, în durere și farmec.

*

Era în ultimul an de facultate și într-o pauză, de ziua ei, spre sfîrșitul lunii martie, stătea la o fereastră. Privea florile abia îmbobocîte ale unui vișin bătrîn, peste care cădeau încet, cu nepăsare, fulgi de zăpadă și gheață, înfiorînd crengile ca și gândul ei ușor adormit. O presimțire rea care o încerca adesea, chiar și în somn, o făcu să tresară.

Silueta Anghelinei, cenușie în penumbra coridorului, ușor aplecată spre lumina, și ea vineție, de afară, părea o umbră gata să se destrame la prima rază de soare. Abia deslușea florile ce năpădiseră coroana copacului, ca un roi de albine albe. Păreau ivite din senin, peste noapte; fiindcă ea mai avea în minte imaginea pomului din dimineața aceleiași zile, un schelet de crengi țîșnind dintr-o tulpină noduroasă și înclinată, gata parcă mereu să cadă, dar salvată de la prăbușire de uimitoarea-i sevă ce-i

aprindea candelabru de flori în fiecare primăvară.

La cursul de istoria artei apăruse în ziua aceea un conferențiar nou și tânăr, venit de la catedra de pictură a Institutului de Arte Plastice, artist cunoscut și om de cultură, după cum umbla vorba despre el. Prelegerile lui, timp de aproape două luni, fură o nedeșmințită artacție, chiar și pentru studenții mediocri.

Într-o zi Anghelina ieși în întâmpinarea tânărului conferențiar cu o mapă de desene sub braț, rugându-l să le vadă: „Da, cu plăcere, sînt curios... despre ce e vorba, cu atît mai mult cu cît cred că mă aflu mai degrabă în fața unui poet, nu...? Așa bănuiești, aici, la un institut de literatură...?” „Nu, da, să știți, eu... nu scriu versuri, mi-e teamă... totuși desenez, aș vrea...” se bîlbîi ea, în timp ce abia ținea pasul cu mersul iute, săltat al tânărului profesor. „Mîine, după orele de curs, poate vii la catedră, să stăm puțin de vorbă.” Nici nu se gîndise prea bine la ce făcuse, ideea i se năzărise desenînd pomul în floare, peste care cădeau zăpezile, parcă anume ascunse și păstrate în văzduh, precum o glumă rea și vicleană, ce ți se spune răspicat cînd nici nu te aștepti, ca să te doară mai tare. „La un artist emoția trăită nu coincide în timp cu emoția gîndită” și-a amintit ea o propoziție de la cursul de istoria picturii. I se părea că descoperise ea înșăși această idee și avusese o clipă de încredere în creația ei.

—Pari să fii o pictoriță înnăscută, păcat că n-ai știut la vreme, trebuia să urmezi artele plastice, îi spuse profesorul a doua zi.

—Credeți oă e tîrziu, că nu mai pot face nimic?

—Tîrziu!? bineînțeles că nu, chiar aș vrea să te ajut, da... mda... ia privește acolo, spre ușă, așa e perfect, ești perfectă, îmi plac mult. Profilul, văzut din stînga, e foarte interesant... mda, nasul drept, obrazul oval, și ce văd, unpistruie, o alunieță fermecătoare, acolo, sub ureche, un adevărat „grain de beauté”.

—?!?

—Asta este, trebuie să înveți, să cîtești, să exersezi, ești talentată, se vede, dar... spiritul e încă sărac, n-ai cultură.

—Oo... știu, totuși...

—Nu știi, nu poți să știi încă... peste o lună, să-mi vii cu vreo zece desene, picturi, alese înșă, alese din multe altele pe care o să le faci.

—Da, deci credeți că sînt în stare.

—Ești, deci peste o lună, asta ar fi cam pe... 13 iunie, într-o marți deci, uite, notez aici.

—Unde să vă caut, îndrăzni fata, dumneavoastră nu mai veniți la noi la cursuri decît săptămîna asta.

—Așa-i, uitasem, mă cauți la atelier, iată adresa, telefonul...

Au urmat apoi zilele și nopțile unei luni întregi în care Anghelina a desenat, a aruncat, a colorat, a mîzgălit, a rupt. Lipsa de la cursuri, pîndea sala de lectură la ora cînd se golea, oitea mult,

o carte după alta, amestecându-le și părîndu-i-se că înțelegea totul, că le gîndise ea însăși pe toate de mai înainte. Dorea, la rîndul ei, să uimească printr-o lucrare, să-l umple de fapt de admirație pe acel profesor. Să fi atras atenția unui astfel de om i se părea o șansă, un noroc. „E nemaipomenit de generos, un om atît de ocupat și totuși a acceptat să mă îndrume, să-mi supravegheze evoluția...”

Se plimba într-o după-amiază prin parc, șa să facă schițe după natură. Observă la un moment dat un fir de iarbă ce se tînese cale de aproape o jumătate de metru pe sub dalele de ciment ale unei alei, după care, în sfîrșit, reușise să-și înalțe două frunze subțiri, ca două aripioare de albină, ocrotind în căușul lor o floare mică, albă, cu patrii petale ușor zimțate, ca dințișorii abia răsăriți ai unui copil ce rîde. „Cum să desenez o astfel de minune?” Parcă era gravidă, atît de falnic și împovărat îi era sufletul, presimțind că așa-zisul „talent” nu-i o bucurie ușoară, ci o sarcină grea, înrobitoare, pe viață.

*

Într-o dimineață ploioasă, tunase și fulgerase toată noaptea. Anghelina adună tot ce lucruse în zilele acestea, zile îmbibate de-o trudă fericită cum n-a mai avut altele. Numără douăzeci și una de planșe, le citi pe îndelete titlurile: Aleea cu vise, Fereastră cu franjuri, Garoafa albă, Naștere grea, Valuri, Nori, Flori de gheață, Gărgărițe roșii în iarbă, Ceas furat... La această lucrare se opri cu o părere de rău inexplicabilă. Parcă îi spunea inima s-o mai lase deoparte, ceva nu o mulțumea, deși avea certitudinea că este cea mai bună. Un joc de umbre frumoase, prelungi, de arbori și fete, umbre albastre pe o întindere de zăpadă ușor arămie, cum poate părea zăpada uneori în răsăritul sau apusul soarelui, joc de pete și linii, mișcătoare parcă în șerpuirea lor, umpleau aproape tot cîmpul privitorului; oamenii și copacii estompîndu-se în lumina prea tare, stînd parcă suspendați pe-fo margine de ziare, neștiind încotro merg, neștiind ce umbre fantastice lasă în urmă. Pictura aceasta o purtase de demult în suflet, întîi sub forma unei impresii de culoare, un joc de roz-alb-albastru, cum văzuse într-o iarnă o întindere de zăpadă netedă, ca o pînză uriașă, în falduri, aruncată la poalele muntelui. Își mijise atunci ochii spre a se convinge de ooloritul pur, urmărind cu o curiozitate lacomă creșterea dinspre munte a umbrei ce acoperea zăpada aurie cu un vâl albastru deschis, străveziu ca apa curată a mării într-o dimineață liniștită. Mai tîrziu, încercînd să-i reproducă fratelui ei mai mare ceva din imaginea aceasta culeasă într-o excursie prin Bucegi, a simțit că îi plăcuse și lui, fiindcă îl văzuse devenind calm, visător; părea că mîngîie cu gîndul o veche nostalgie, făcîndu-l parcă una cu timpul nesfîrșit.

— Ce-i omul pe-o coastă de munte, o furnică, bietul de el... a îngînat băiatul, și Anghelina s-a speriat, credea că tristețea îi va declanșa o nouă criză. Căci pe vremea aceea, frate-său era bolnav, și ei stăteau de vorbă în spitalul în care fusese internat după o ciudată cădere nervoasă.

Anghelina și-a amintit acum de toate și s-a gîndit să pună un om să urce pe o cărare, printre nămeți și arbori; dar n-a găsit punctul optim, orice adaus strica ansamblul peisajului; și tot ștergînd i

s-a părut că vede printre siluetele copacilor, ce-și jucau albastrul peste rozul zăpezii, eșarfele fluturând ale colegelor care umblau pe acele cărări, abia zărite, amestecate printre umbre și crengi. „Totuși o să-l mai păstrez, s-a hotărât ea, n-am să-l arăt deocamdată, ar fi păcat să...” Se temea să nu fie trecut cu vederea, rămas neînțeles. Își petrecu toată ziua rînduind, alergînd, eliminînd, revenind asupra planșelor; era ca un joc. Noaptea nici nu putu să doarmă bine, visă numai copiii mici, urît înfășați, murdari, puși în copai, cum se întîmpla la țară, vara, cînd muncile sînt în toi.

În zori, cu sulul de planșe sub braț se duse în parc, unde ar fi vrut să se odihnească și să se liniștească înainte de marea întîlnire. Alegîndu-și o bancă mai spre soare, stătu acolo o vreme, limpezindu-se, uitînd de toate. Se simțea din nou ca-n zilele dintîi ale copilăriei, ocroșită, iubită. Era răcoare și cald, era lumină și curat; și deodată se miră că omul își dorește prea mult, că se tulbură și suferă de năluci pe care singur și le născoceste. Înțelepciunea aceasta îi venea parcă din văzduhul scînteietor al acelei dimineți în care sufletul ei istovii. Încerca să se lepede de o povară, de ce, nu știa nici ea prea bine. „Chiar dacă profesorului n-o să-i placă, totuși, zilele astea..., ei, ce-o să fie”, se înarmă instinctiv în fața eventualului eșec.

Pe la nouă, din centrul orașului dădu un telefon profesorului. Telefonul suna, suna și nu răspundea nimeni. Se mai plimbă puțin și reveni apoi, încercînd de mai multe ori. Nimic. Privi în jur, neștiind încotro s-o apuce... Trecu pe lîngă ea o țigancă cu un oopil înfășat urît și murdar, așa cum visase. O lăsă să se depărteze și încercă iar, „Și-a notat totuși ziua, el a insistat să-l caut... Poate a fost chemat undeva, i s-o fi întîmplat ceva...» încerca ea să se liniștească, deși o tulburare urîtă, ca la presimțirea unei trădări, i se zbătea în suflet. Umblă în neștire pe străzi, și-ntr-un tîrziu se hotărî să se ducă la institut, să se apuce serios de pregătire examenelor care aveau să înceapă peste o săptămînă. Nimeri la cursul de folclor. Acolo ascultă și înțelese pentru prima oară, minunîndu-se, sensul versurilor „Jelui-m-aș și n-am cui...». Colega sa de bancă, Anca Prodan, răsfoia de zor „Gazeta literară», nu o interesa cursul, se dădea mare, publicase o dată o poezioară și de-atunci se considera poetă modernă, o rebelă, o originală...

—Hei, tu, Angi, fii atentă, ia te uită ce scrie aici, Octavian Antal e la Viena, o fi fost numit atașat cultural...

—Ssst, taci că ascult, mă interesează...

—Bine, bine, ce noroc pe el, nu-mi vine să cred...

—Ce spuneai, se trezi curioasă deodată Anghelina, cine zici că e la Viena?

—Frumosul, tu, cel cu Madona Sixtina...

?!

Anghelina se uita la colega ei cu dușmănie parcă, nu mai știa, nu mai voia să știe cine fusese poreclit „Frumosul”... Îi zîmbi Ancăi și-și întoarse privirea la catedră, dar nu mai auzea altceva decît bătăile inimii. Faptul că el lipsea deci, nu numai de-acasă ci și din țară, faptul că întîlnirea pentru

care se pregătise nu mai era posibilă, o îmbolnăvi pe loc, nu mai avea aer, parcă era o femeie năucă, speriată, căreia i se vestește, — în timp ce se află la cîmp, la lucru —, că bărbatul ei a plecat pe front, nu se știe unde, în război.

Învăță în săptămânile următoare cu disperare și-și luă toate examenele; deși nici o clipă nu-i fu dat să-l uite, să nu-i adreseze o alintare, un gând. În mijlocul celui mai greu examen se pomenea cu el alături, parcă ostenit, neatent, și totuși uitîndu-se cu duioșie la ea. Privi pe fereastră; crengile ce băteau ușor în geam îi aduceau în minte toată lumina unei anumite zile de curs. Reveni cu severitate la subiect, își făcu scheme și-și notă ideile principale, neîndrăznind să-și miște privirea către umărul stîng; îl știa acolo, cuminte, așteptînd să-și termine tema. Nebunie curată, ar spune cineva care nu are experiența acestor trăiri intense; dar nu e nebunie, dacă știi să ții în frîu, disciplinîndu-le, dresîndu-le, cele mai sălbaticе porniri ce te pot asalta la un moment dat, toată tinerețеa ta agresivă, supusă însă rațiunii și demnității. Cu frică și curaj, Anghelina și-a dus povara pînă la capăt, neștiind cum va plăti mai tîrziu. Fiindcă astfel de conflicte interioare lasă pare-se urme adînci.

*

La terminarea facultății, absolventa Avram primi repartiție la o publicație județeană, dintr-un oraș în apropiere de satul părinților săi. Colaborase cu articole și recenzii la acel săptămînal încă din vacanțele trecute, astfel că se acomodă repede, sperînd ca peste o vreme să treacă la secția culturală, unde atribuțiile i-ar fi fost mai apropiate de preocupările ei. Dorea să se ocupe de rubricile de artă, de pictură în primul rînd. De aceea, oricît de dificile erau articolele și anchetele pe care i le solicita publicația, — trebuia să meargă în sate, printre colectiviști, să aducă ecouri și dări de seamă de la ședințele lor de dezbateri, să transcrie și să potrivească apoi acele luări de cuvînt care să exprime hotărîrea, angajamentul, răspunderea celor de pe ogoare... etc. — oricât de epuizantă era o asemenea muncă pentru un ziarist fără experiență încă, scria și peste plan, cum se spunea, compunînd scene de familie mai calde, mici foiletoane cu accent mai personal. Printre acestea își făcură loc și cîteva eseuri aproape sentimentale, inspirate de discuțiile ei cu bătrînele satelor, meștere într-ale țesutului și cusutului. Citi cu acest prilej tot ce ar fi putut să-i aducă un plus de înțelegere și cunoaștere și se pomeni studiind din nou și din alt punct de vedere literatura și cultura populară. Era pentru ea o încîntare și un prilej de emoție să afle că un motiv, un ritm de cusătură despre care o țărancă îi pomenise cu smerenie ca despre o moștenire de mare preț primită de la mama ei, care o învățase de la bunica ei și aceea de la mamă-sa și tot așa mai departe... — era o bucurie așadar să afle că acest grai cusut pe ii și ales pe fote reprezenta o formă de cultură materială străveche, prețuită de mari poeți, de mari istorici... Totuși, preocuparea aceasta avu un rezultat nesemnificativ în ziar: niște notițe prizărite la pagina de cultură. Mai mult nu îngăduia șeful secției, Aron Aromică, un descurcăreț ce-și

făcuse din foaia tipărită, treptat și cu răbdare, un fel de tarabă proprie, pe care o negustorea după niște criterii strict personale. Anghelina habar n-avea pe vremea aceea de ce se întâmplă în jurul ei. Era în stare să stea două și trei nopți în fața coalei albe ca să compună o cronică literară fără nici un rabat de calitate, numai și numai să nu se spună că un ziar de provincie e lipsit de adevărate exigențe culturale. „Mai tînăra noastră colegă e puțintel snoabă, ba aș zice chiar indiferentă față de specificul ziarului nostru, de, se crede cine știe ce, nu-i nimic, îi trecem cu vederea, ducem noi greul în locul ei, în fond e simpatică fetița asta...” spunea în dreapta și-n stînga Aromică, mai ales cînd se afla și redactorul șef prin apropiere. Asemenea vorbe în doi peri, repetate cu satisfacție de colege mai vechi în muncă, precum Fana Pietroiu, avură darul să accentueze ostilitatea ascunsă, dar puternică, ce înconjoară de regulă un om mai naiv, generos și plin de abnegația începutului în profesiunea sa. Uneori simțea și chiar vedea cu ce viclenie se sustrag unii muncii celei mai firești, îndatoritorilor celor mai simple care le reveneau, căutînd apoi prin fel de fel șiretlicuri să-și însușească roadele ce s-ar fi cuvenit altora. De la o vreme băgă de seamă că se repetau cam des inechitățile și frustrările de drepturi elementare, lovindu-i pe unii, avntajîndu-i pe alții. Ea fusese de acord să meargă pe teren și în locul altora, să se documenteze și să scrie cu efort și în domenii de oare nu se ocupase niciodată, să nu-și drămuiască puterile. Cît pot atîta fac. Și putea mai mult. „Ce se tot vîntură tinerica asta prin redacție, scrie, pleacă, o uită Dumnezeu pe teren pentru interese proprii, nici măcar nu se documentează cu atenție, a scris odată Ioana în loc de Maria! “ Într-adevăr, făcuse o asemenea eroare. Primărița dăduse telefon să mulțumească redactorului pentru articolul ei inimos. „Niciodată nu s-a scris despre noi așa de frumos, din suflet, adevărat! „, o lăudase ea la telefon și secretarul de redacție, bun prieten cu Aromică, strîmbase din nas, „da, bine, așa-s ziaristii noștri, noi am propus-o să vină la dumneavoastră!” „Vă rugăm să o mai trimiteți la noi, Mania Ionică, fruntașa noastră, o place mult, îi zice nașă, fiindcă în articol i-a zis Ioana!” „Cum așa? a țipat în telefon secretarul, un reporter n-are voie să greșească numele oamenilor despre care scrie!” Așa s-a pomenit Anghelina chemată la conducere și „săpunită” bine, mai mare rușinea pentru ziar... s-a primit telefon de la comună...

Peste cîteva zile, analizîndu-se munca redactorilor din secția agrară, reieși că timp de o lună de zile toate reportajele, articolele și anchetele din sumar fuseseră realizate de Anghelina, ceea ce era mult peste norma unui om. Redactorul șef ceru responsabilului de rubrică, Ilarion Ilie, nota de plată pe luna respectivă. Cea mai mică sumă figura în dreptul numelui Avram Ang., iar Fana Pietroiu fusese „înzestrată” cu cele mai multe titluri (unde și cînd s-au publicat toate astea?). „...Să vedeți, sînt scrisori prelucrate, a muncit, săraca, trei sute de plicuri a expediat, legătura cu cititorii este foarte importantă!” dădu cu gura Aromică, interesat să-și apere cauza, că doar și el se autoretribuia adesea în felul acesta. „Nu-i drept, am mai spus, a intervenit Ilarion, fata aceasta muncește mult, e pricepută, de ce s-o tot ținem una și bună că e încă nouă în redacție, că...” „Măi, măi, măi, a murmurat cu glas dulce Aromică, bătîndu-l pe umăr, tu, frate-miu, ești nițeluș cam subiectiv în problemă, de, ai dreptate,

îți place noua noastră colegă. Și pe drept cuvânt!” Jignit de aluzia aparent inocentă a colegului său, omul a tăcut, și șeful a bănuț că o fi ceva adevărat în insinuarea celuilalt. Iritat că-și pierde vremea cu fleacuni, a trecut la discutarea planului tematic și a sumarelor la zi, repartizând sarcinile pe secții.

*

Au trecut așa cîtiva ani cenușii. Se căsătorii cu Sorin Negru, colegul ei de facultate, cel care-i dăruia la începutul fiecărui an cîte două caiete de notițe, împreună cu invariabilele urări de succes și noroc în viață. Își spusese că-l va iubi cu vremea, că el va merita stima și dragostea de vreme ce n-o uitase în tot acest răstimp, deși ea nu-l încurajase măcar cu un zîmbet. Sorin Negru era însă un tinăr perseverent și isteț. Aflînd că distanta lui colegă n-o duce prea bine în provincie, socoti că acum va izbuti cu siguranță. Vizita lui a picat peste ofilita Anghelina în zilele ei cele mai sărace, se scula în fiecare dimineată aproape cu silă, muncea cu o îndîrjire al cărei rost nu-l mai știa nici ea, trăgea, trăgea într-un jug din care nu putea să scape, fără să mai presimtă vreo zare, cu privirea mereu spre pămîntul unde s-ar fi odihnit pentru totdeauna.

„Ce mai faci, Angi, ce te-ai mohorît așa, eh, doamne, nu se poate, nu-i drept, unde e fata strălucitoare de altădată?” a răsunit vesel glasul lui, trezind în ea o voioșie copilăroasă, uitată, de ființă ce se descoperă iarăși lacomă de viață, mulțumindu-se cu ce are și descoperindu-și înțelepciunea de a prețui puținul, numai cert să fie acel puțin.

—Spune-mi, draga mea, a învăluit-o el cu cea mai duioasă familiaritate, ai primit măcar o locuință, cum te descurci?

Anghelina îl privea recunoscătoare, dar și cu milă, nu știa de ce, ii devenise drag fiindcă aducea deodată în sufletul ei puterea de a se încrede într-o altă ființă, căldura unei simpatii reciproce și speranța unei schimbări în curgerea incoloră a zilelor. Astfel că cei doi rătăciți s-au regăsit parcă după o lungă despărțire și au hotărît să meargă mai departe împreună, prin hățușul celor ce aveau să fie.

—Nu te mai las, nici o clipă nu te mai las aici, nu vezi că-ți mănîncă javrele din traistă? Nu știi să te aperi, nu înțelegi realitatea, ai rămas o visătoare, o idealistă...

—Ai dreptate, aa, nu mă descurc, mi s-a părut imoral să-mi pun mintea și timpul la bătaie pentru descurcarea unor intrigi și calomnii, credeam că...

—Nu, nu-i chiar așa, sigur că ideal ar fi să te poți consacra doar lucrurilor care ți se potrivesc, care îți sînt ție și altora utile, dar uite că nu te lasă muștele, bărzăunii, te înțeapă, te sug, și dacă nu lași unealta din mîna să le alungi, să le sperii și chiar să le strivești, le năpădesc, vin buluc, te infectează, te sufocă...

—Măi, măi, ce de mai metafore, hai să nu ne mai otrăvim sufletul cu toate astea, sînt exagerate

și nepotrivite, ca orice comparație de altfel, știi... ți-amintești de profesorul nostru...

Sorin tăcu brusc, întunecându-se, și fata văzu atunci prima oară chipul unui bărbat bîntuit de-o ascunsă gelozie.

*

Se transferă în Capitală, unde bărbatul ei ocupa, deocamdată, un post de corector într-o editură, cu perspectivă de a deveni redactor cît de curînd. În ciuda schimbării locului și vieții de pînă atunci, Anghelina se pomenea adesea tristă, părăindu-i-se că realitatea ei ad încă și dureroasă e în altă parte. „Nu se poate, nu-i drept, nu-i adevărat”, se apăra ea de năzăriri, încercînd să-și mîngîie bărbatul ce-i fusese dat, mai bun și mai drept decît oricare altul. Așa-l vedea, așa se străduia să-l vadă ori de cîte ori el era departe, dar... apropierea lui, prezența lui îi deveneau tot mai iritante, o încerca o usturătoare senzație de fals, ipocrizie, minciună; căci pentru Sorin sufletul ei nu încerca decît o iubire frățească. Noroc că bărbatul nu lua în seamă asemenea „fleacuri”, era activ, pleca mult de-acasă, muncea, era ambițios și tenace. În aceste răgazuri, Anghelina citea pe rupte, marile cărți și marii autori. Se angajase bibliotecară la clubul unei întreprinderi, își redescoperise vocația ei dintîi, pictura, și-și reluate astfel o activitate care să-i absoarbă trăirea fantomatică. Deveni curînd mama unei fete pe care o numi Sorina, bucuroasă că poate face un asemenea dar bărbatului față de care se simțea mereu vinovată. Conștiincioasă, își umplu timpul cu creșterea copilului, dar în loc ca dragostea de mamă să-i dea o senzație de plenitudine, ea se simți tot mai istovită de multele-i solicitări. De la o vreme nu mai suportă continua trăire în imediat, agățată de tot felul de servituti mărunte. Îi fu dor de clipele ei bune, un dor năpraznic, ca o cădere bruscă în somn. Își duse fetița la țară, unde maică-sa, Fira, o creșcu multă vreme. Numai pe timp de iarnă, două-trei luni, nu mai mult, copilul trăia la București, lîngă părinții lui. Tatăl era însă acela care-i dădea puțină atenție; îi citea povești, se plimba cu ea prin parcuri, o ducea la circ și la grădina zoologică. Anghelina abia dacă se putea aduna să-i pregătească masa, să o îmbrace. O obosea prezența fetei, îi tulbura nevoia vitală de concentrare în sine pe care și-o apăra dintr-un obscur instinct de autoconservare. Căci se-ntîmplă uneori ca inima, vicleană și înrăită, să ne poarte ființa pe căi neștiute, ocolite, numai și numai să-și vadă ea atins scopul, nemernic sau măreț. Îngăduitor din fire, Sorin încerca din cînd în cînd să îmblînzească ceea ce simțea sălbatec la femeia lui. O ruga să se ocupe mai mult de fetiță, o certa blînd că nu încearcă să fie o bună mamă. Așa s-au pornit certurile, neconvinse la început, tot mai violente apoi. Femeia credea acum cu încăpăținare că are un bărbat egoist, cu atît mai mult cu cît nu vedea la el nici o scînteie de talent, nici măcar vocația de a-l descoperi și a-l cultiva la alții, adică la ea, cum și-ar fi dorit. Revedea în el pe băiatul banal și superficial de odinioară, cînd erau colegi de grupă. Viața redevenise cenușie, monotonă, scuturată la răstimpuri doar de certuri și ura. Simțea că se dărîmă casa peste ea, nu mai avu răbdare să aștepte

primăvara și prin luna februarie își lua un lung concediu fără plată, și se înarmă cu blocuri de desen, pânze și culori și plecă la Fira, împreună cu fetița, veselă că o va avea pe „mămica ei” alături. Rămas singur, mohorât de o presimțire rea, bărbatul își văzu mai departe de casă și de slujbă, așteptându-și „fetele”, cum le zicea el cu tandrețe și neliniște: mai vin, nu mai vin, cum or să vină, când... În ce fel... Anghelina nu-i scria, ba mai mult, îi trimisese vorbă să nu se ducă în concediu acolo, că o stingherește din lucru, că ar fi mai bine să-și facă rost de un bilet la munte și s-o ia și pe Sorina cu el, dacă vrea...

*

Târziu, prin luna noiembrie, Anghelina se întoarse acasă. Sorin era plecat într-o deplasare, nu știuse că vine; căci iubita sa soție nu-și anunțase sosirea, așa cum i se părea lui că s-ar fi convenit. „Ce te costa un telefon, o carte poștală, în fine, orice...” o dojeni el când s-a întors, învinovățindu-se singur că n-a așteptat-o la gară, că nu pregătise casa, că a găsit totul vraiste. „Și ce dacă... las' că n-am eu asemenea pretenții, m-am simțit mai bine așa...” i-a scăpat ei, și el a înțeles că femeia se bucurase de lipsa lui...! „Pricepe și tu, sînt obosită, am lucrat mult, mult și fără folos cred, istovitor, nu știu ce-i cu mine, vreau să-mi... cred că am talent, simt, trebuie să fac ceva, înțelege?”

—Cred că ți-ai pierdut slujba, am încercat să-ți prelungesc concediul, nu s-a aprobat...

—Mda... Îmi pare rău, am uitat de toate astea, pur și simplu am uitat, tu nu poți...

—Firește, doamna se răsfăță, eu nu pot înțelege că un talent...

Anghelina știa că el nu va putea fi niciodată altceva decît un corector cu leafă mică. iar evadarea ei îi costase și din acest punct de vedere. „Trebuie să-mi găsesc iar o slujbă, fetița crește, am nevoie de multe...” hotărî ea cuminte, punîndu-și șorțul de bucătărie să prepare niște carne pe care el o adusesse din provincie. Făcu șnițele și chiftele care umplură casa de aroma plăcută a vredniciei și bunăstării. Bărbatul îi mulțumi, cu o privire plină de recunoștință și de fericire domestică. Această satisfacție mediocră îi era de ajuns.

*

Se încrîncenă să-și învingă ghinionul, să-și sfideze nereușita, urcînd și coborînd scări, apelînd la oameni desemnați să încurajeze și să valorifice arta. Avu parte de tot felul de primiri, cînd amabile, cînd încurajatoare, cînd reci sau de-a dreptul de rea voință. Pictura ei era trimisă acasă, să mai aștepte, să se mai cizeleze, să se mai împlinească, fiindcă părea amatoristică, neterminată... Prieteni buni sau răi îl sfătuiră pe bărbatul ei s-o țină în frîu să nu se mai expună incompetenței sau ostilității „impresarilor» oficiali. Încercînd să fie drastic, Sorin o demobilise de tot, și Anghelina dădu foc pînzelor, folosindu-se de cazanul de rufe. Cînd descoperi ce făcuse, bărbatul se sperie, o crezu nebună

— ca frate-său, gîndi el prima oară de cînd erau căsătoriți — și-și palmui nevasta, salvînd pînzele și planșele ce-și așteptau rindul la rug.

— Trimte-le la concursuri, împachetează ce crezi tu că e mai de preț și expediază, fără să te prezinți tu însăși, fară să dai prilejul... vru să zică „bîrfelor“, dar se abținu.

Anghelina ascultă efatul lui și încercă și acest drum, de pe care multe lucrări, dragi sufletului ei, nu s-au mai întors, ca niște soldați dați dispăruți. Apoi încercă să trimită copii, cu mai puține șanse, așa gîndea, dar speranța că totuși într-o zi... Îi va surîde poate norocul, o îndemna să nu lase totul la voia întîmplării.

*

Se spune că, descurajat, talentul, — sau vocația, pasiunea —, slăbește, se ofilește, moare. Nefericita asta de piotorită, permanent sigură că nereușita ei este firească și meritată, pentru că lucrările îi erau slabe, neconcludente, avea în același timp certitudinea că există ceva prețios în căutările ei, că undeva, într-o operă, fie în cele încheiate deja, fie în cele ce vor veni, trebuie să apară această evidență. Mereu cu vîntul în față, îndărătnică, înainta încet, ca acel firicel de iarbă ce străbătuse pe sub dala de piatră, milimetru cu milimetru, pînă la marginea însorită unde și-a ivit floarea.

Lucra și cîtea cu înfrigurare, trăia și suferea, se dăruia pasiunii ei, tot mai nepăsătoare față de visul de succes al tinereții, tot mai indiferentă la „realizare” ca și la viața de zi cu zi de altfel. Desena și picta acum cu seninătate, nici măcar nu se mai amăgea cu vorba deșartă, că ar face-o dintr-o mare plăcere interioară. Nu. nu-și incepea lucrul cu voioșie — recunoștea — ci dintr-un îndemn aspru, ca o punere la încercare, biciuindu-se cu răutate: ia să vedem, ce ești în stare, ce mai poți da, acuma să te văd, acuma să-ți văd talentali, acuma cînd știi că totul poate fi zadarnic, chiar și o capodoperă de ți-ar ieși din mînă! Numai așa se așternea la muncă, vindecată de orice ambiție, de orice veleitate... Ceea ce îi dădu, o vreme, un mare orgoliu. Se crezu artistă din cap pînă-n picioare și-și recunoscua față de sine vocația, ca pe o fatalitate aproape. Uita de toți și de toate, de ea însăși în primul rînd. Atentă doar la necesitatea cheltuirii forței sale, era oarbă la orice semn de zădărnicie. Și, ceea ce era de așteptat se întîmplă: se îmbolnăvi grav, atît de grav că nu părea să mai existe scăpare. Într-o dimineață se uită strâmb către cana cu apă, nu reuși s-o apuce cu mîna, ochii îi lăcrimau, vedea tremurat, dublu. Copleșit, Sorin o internă repede în spital, temîndu-se că e vorba de ceva psihic. Bănuiala justificată, din moment ce fratele ei suferea de multă vreme de o boală de nervi. Dar medicii o găsiră normală, severa ei cădere se datora doar unei oboseli duse dincolo de limita omenescului. Își reveni după vreo zece zile, dar medicul, un neurolog tînăr, foarte devotat profesiei sale, o sfătui să mai rămînă în spital. Asta de fapt își dorea și ea.

Începu să poarte cu el scurte conversații; în lipsă de orice altă activitate, — să cîtească nu

avea voie — compunea în gând versuri pe care i le declama doctorului, cerându-i părerea. Ajunsese să creadă într-un fel de fatalitate a nebuniei creatoare. Îi vorbi tînărului medic despre fratele ei, de inteligența ce se zbătea în firea lui patetică, exaltată. „Am constatat, doctore, că am aceeași înclinație de a mă afunda în adînc în imaginație; îmi place să apuc pe cărări neumblate, să observ, să admir, să rătăcesc dincolo de puterea obișnuită a visului... Și totuși, e o deosebire... e ceva care la el nu-i în regulă, cum zic...”

—El nu s-a mai întors!

—Cum?

—Poate că aici e cheia, să știi, să poți să te întorci din imaginație, așa cum te-ai trezi din somn...

—Deci... el nu mai poate fi trezit? Adică întors, cum ați spus...

—Poate că da, un șoc, un anume șoc, pe care nu-l știe nimeni, doar dacă din întîmplare...

Duminica, în ziua de vizită, ea îi povesti cu însuflețire bărbatului ei despre conversațiile cu doctorul; i se părea că ea, numai ea ar putea încerca o însănătoșire a fratelui, proiecta să-l externeze și să stea toată vara ou el la țară, să discute cu el, să-l reobișnuiască cu prezentul, asta-i „el nu se poate trezi la prezent”, îi explica omului ei, care nu spunea decît da, acrit de corvezile zilelor. Singur cu un copil de patru ani, îi era greu, și-i era și mai greu cînd o vedea că în loc să se gîndească la casa ei, la viața ei... visa cai verzi pe pereți...

—Bine, iartă-mă, văd că te plictisești, a zis zîmbindu-i forțat, dezamăgită iar că nu reușea să se înțeleagă cu el, decît pe planul superficial și monoton al mărunțișurilor cotidiene.

Cînd ieși din spital începu să se plimbe mult. Erau de altfel ultimele zile plăcute ale lui septembrie; și astfel că și fetița ei avu parte de o mamă veselă, cea mai frumoasă mamă din lume. Totodată își reluu și pelerinajele prin expoziții, îndrăzni și o vizită la Uniune, să. Întrebe, chipurile, așa, de florile mărului, unde se mai află setul ei de zece picturi, trimise juriului pentru expoziția republicană. Atunci află și nu-i veni să creadă că lucrarea ei „Ceas furat” fusese selecționată pentru marea expoziție din anul următor, ce avea să consacre noi artiști. Ce ciudat, tocmai desenul ăsta, uitase de el, era o lucrare din prima tinerețe, nu-i mai găsea nici o apropiere de starea ei sufletească de-acuma. Dar iată, ceva și mai ciudat, credea că o să se bucure și nu prea se bucura, sau... sau tulburarea era prea mare. Primul ei gînd fu apoi la profesor. Trebuia să-i anunțe această izbîndă, oricît de modestă era ea. Ca și cum doar ieri-alaltăieri ar fi avut întîlnire cu el, cînd ea s-ar fi legat să creeze și să izbutească. Tot ce se mai petrecuse în acești șapte ani se ștersese din mintea ei, nu mai însemna nimfa. Îi era datoare și era convinsă că s-a purtat ca o lasă din moment ce în tot acest timp nu-l mai căutase, că ar fi trebuit să se facă luntre și punte să-l găsească. N-ar fi trebuit să abandoneze, asta i se păru acum o greșeală de neiertat. Era pe o străduță în pantă, cobora către sala Teatrului și-și dădu seama că nu mai are vreme de pritocit gînduri, căută un telefon și formă numărul știut. La primul

zbîrnîit își simți creștetul rece de emoție, recunoștea soneria telefonului, de parcă ieri o auzise ultima oară. Când la capătul firului se auzi o voce, vocea lui, incredibil, imposibil, chiar, el e, chiar el... Tăcu, mai ascultă o dată, și încă o dată, acel alo, alo? după care, pierită, își pronunță numele întreg ca o elevă, nemaștiind apoi ce să mai adauge, „Ce mai faci?” răspunse simplu și firesc celălalt, de parcă s-ar fi văzut în dimineața aceea. „Ai mai desenat? Aș vrea să mai stăm de vorbă, sînt curios să văd ce-ai mai făcut...”

—Cînd? întrebă ea lacomă, ar fi fugit chiar în clipa aceea, l-ar fi vrut aproape, să-l vadă cu ochii, îi era foame de prezența lui, ca unui copil seara, la creșă, cînd pîndește sosirea mamei de după gratiile țarcului său.

—Cît de curînd, cînd ai putea fi liberă?

—Păi, eu... se bîlbîia femeia, și... azi, sau... mîine (amîna. ea cu sufletul greu, i se părea prea departe „mîinele” promis).

—Ce-i azi, deci? spunea repede, detașat, vocea lui. vineri? Deci mîine sîmbătă, nu, luni.... nici luni, sînt ocupat toată ziua, așadar, marți, marți deci...

—Marți? repetă ea istovită, marți, da, foarte bine, la ce oră, cînd...

—Dă-mi un telefon, așa, pe la, ora... opt jumate nouă...

*

Cînd s-a trezit dintr-un somn scurt, dureros, ca un coșmar, în zorii zilei de sîmbătă, cînd și-a dat seama că era abia sîmbătă, își simțea parcă fiecare celulă răzvrătită, nu-și mai suporta greutatea trupului, nu-l mai putea susține, nu-l mai putea amăgi. Umbla de colo-oolo, încet, se tîra fără vlagă, ca peste bolovani răi, ascuțiți

Duminică însă, obligată să se ocupe de ai săi, amîndoi fericiți — bărbatul că nu se duce la serviciu, fetița că nu e dusă la grădiniță —, chinuindu-se deci ea, să le fie alături, a descoperit că și acesta era un leac; mișcările neîtrerupte ale mîinilor — fă salata, spală vase, așează masa, — grijile mici, — „ia de ici oala asta, toarnă laptele, ai grijă să nu dea în foc, pune-i puțină sare, puțin zahăr”, — toate îi agățau, de altceva, gîndul zănatec și încăpățînat. Apoi, în după-amiezile următoare, se duse și colindă parcurile cu fetița de mină, spunîndu-i povești, de care abia acum se minuna și ea, descoperind în ele adevăruri adînci, bune pentru toată viața. În „Frumoasa din pădurea adormită” simți că nimic nu era pur imaginar, ireal, că acel secol de moarte poate exista, da, da... șapte ani de moarte, zîmbea ea cu ochi ce începeau să vadă din nou lumina frunzelor, pe care o pictase cîndva, pentru el... „Mamă, mamă?? o striga fetița, trăgînd-o de rochie, ce faci, nu-mi mai citești?”

*